SZENTES, 1883. NOVEMBER 17. 46. SZÁM. TIZENHARMADIK ÉVFOLYAM.

Előfizetési árak:
Egy évre — — — — 4 frt.
Fél évre — — — — 2 frt.
Negyed évre — — — 1 frt.

Szerkesztőség:
Kurcaparti utca 31. szám, hova e lap szellemi részét illető közlemények és pénzküldemények is cimzendők.

SZENTESI LAP.

VEGYES TARTALMU HETI KÖZLÖNY.

Hirdetésekre
nézve a lap egy oldala 40 helyre van beosztva. Egy hely ára bélyegdij nélkül 90 kr. Bélyegdij minden beigtatásnál külön 30 kr.

Nyilttérben
minden egyes sor közlése 30 kr.

Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

Megjelen minden szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:
SIMA FERENC.

Egyes szám ára 8 krajczár.

A kegyelet ünnepe.

Városunk közönsége maholnap egy régi tartozását fogja leróvni: a kegyelet adóját elhunyt jeles fiai iránt.

Már régebben el lön határozva, hogy Horváth Mihály nagy történetirónk és Tóth József nagy művészünk születési házát emlék táblával jelöljük meg.

Az emléktáblák el is készültek; a kegyeletes ünnepély megtartását azonban különböző akadályok — melyeknek részletezését feleslegesnek véljük — gátolták.

De a mint örömmel értesülünk, a város intéző köreiben már elérkezettnek látják az időt arra, hogy a magasztos ünnepély megtartassék; és határidőül valószinüleg a jövő hó valamelyik napja fog kitüzetni.

Nem kétkedünk a fölött, hogy e város lelkes közönségének minden egyes tagja át van hatva azon hő ohajtástól, hogy a jelzett ünnepély azon disszel menjen végbe, mely megfelel Szentes város méltóságának és méltó legyen ama messze kimagasló szellemóriások nagyságához.

De éppen azért, mert ily nagyszabásu ünnepély tartásáról van szó, elengedhetlenül szükséges a rendezés részleteivel már eleve tüzetesen foglalkozni; s különösen a sajtónak kötelessége e dologra a közönség figyelmét felhivni.

E pillanatban még nem vagyunk azon helyzetben, hogy az ünnepély részleteivel foglalkozhatnánk; azonban nem vélünk felesleges dolgot cselekedni, ha nézeteinket általánosságban már most jelezzük, hogy azok a hivatott tényezőknek gondolkozási anyagul szolgáljanak.

Irodalmunk és nemzeti kulturánk ama nagy alakjai, kik iránt táplált hálás kegyeletünket az ünnepély által ki akarjuk fejezni, nem csupán a mieink voltak, hanem az egész nemzeté. Szellemi munkájuk áldásaiban osztozott az egész haza; — tehát a kegyelet adójának lerovásában is joga és kötelessége ide küldendő képviselői által részt venni a hazai közönségnek.

Midőn egy Horváth Mihály születési házát jelöljük meg emléktáblával, azon ünnepélyről nem hiányozhat a magyar tudományos akademia és a magyar történelmi társulat.

S midőn egy Tóth József emléke iránt hasonló kegyeletet tanusitunk, akkor közöttünk kell lenni a nemzeti és népszinház kép(viselőinek.

Egyáltalában midőn a tudomány és kultura ily fényes csillagainak szentelünk ünnepet, ott nem hiányozhatnak az irodalom és művészet emberei; s midőn Szentes város nagy fiai emlékezetét örökitjük meg, akkor meg kell hivnunk a szomszédhatóságokat is

Ily impozáns jellegű ünnepély nem mehet végbe családias egyszerüséggel; annak egyiránt nem szabad nélkülöznie a külső diszt és komoly méltóságot.

Éppen azért e kérdésben háttérbe kell szorulni a fillérkedő politika szükkeblü eszméinek; nem szabad kimélnie a szükséges költséget sem a városnak, sem a társadalomnak.

Sőt maga a törvényhatóság is hozzájárulhat az ünnepély emeléséhez az által, ha ez alkalomra a maga részéről is ünnepélyt rendez. Meg van erre a mód és alkalom az uj megyei székház fölavatásában.

Nem hihetjük, hogy a megye közönsége ünnepnek ne tekintené azon napot, melyen régi óhajtása — a megyei székhelynek Szentesre tétele — testté válik. Százados szokás és országos gyakorlat, hogy ily ritka esemény alkalmából az illető megye közönsége fölavatási ünnepélyt rendez. Hiszen még a magán ember is tart ugynevezett házszentelést, ha sikerül magának uj hajlékot épitnie.

Szerfölött célszerü volna tehát, ha a megye az uj székház fölavatási ünnepét a város kegyeletes ünnepével egy napon tartaná. Ez által némi változatosságot kölcsönözne a városi ünnepély programmjának; és saját ünnepélyének fényét is lényegesen emelné a diszes vendégsereg, mely akkor városunkban összegyülekezik, s mely bizonyára a székház fölavatási ünnepélyt is megtisztelné látogatásával.

Kivánatos lenne, ha e részben a városi ünnepély rendezői érintkezésbe tennék magukat a megye közönségével; annyival is inkább, mivel a székház fölavatása nem kevésbbé ünnepe Szentes városnak, mint magának Csongrádmegyének.

Ezek azok, miket ez alkalommal röviden elmondani szükségesnek véltünk; azonban természetesen még többször visszatérünk e tárgyra. Addig is arra kérjük az illető tényezőket, hogy vegyék az itt elmondottakat komolyan fontolóra.

Vizi közlekedésünk.

Azon nyomoruságos közlekedési viszonyok között, melyekben vasut hiányában, sárból készült országutaink mellett, Szentes, Csongrád, Mindszent és átalában a Szegedtől Szolnokig eső tiszamenti községek szenvedtek, valóságos áldásnl lehetett tekinteni a tiszai gőzhajózási közlekedés megnyiltát; mert ennek segitségével Szeged és Szolnok között egypár téli hónapot kivéve, jó és rosz időben egyformán biztositva van ugy a személy mint a teher szállitás.

Nem állitjuk, hogy a gőzhajózással egy ily nagy vidék személy és teher szállitási érdekét teljesen kilehetne elégiteni, mert a vizi közlekedés mindig lassu és akadályokkal szokott járni, s mi is számtalan panaszt hallottunk, hogy ugy a személy szállitás, mint a teher szállitás késedelmességnek és bizonytalanságnak van kitéve a gőzhajózásnál: bár menyi ilyen panasz legyen is azonban tagadhatatlan, hogy ugy kereskedelmi, mint egyáltalában közlekedési szempontból reánk nézve nagy értékkel bir a Szeged-Szolnok közti viziközlekedés. S amily váratlan, éppen oly lesujtó reánk azon szállongó hir, hogy a Dunakőzhajózásitársaság beakarja a Szeged fölötti gőzhajózást szüntetni; miután ez a társulatra nézve nem fizeti ki magát.

Ha ez megtörténnék, kétséget sem szenved, hogy csapás volna ránk, csapás akkor is, ha vasutunk volna, annál nagyobb csapás most, midőn vasutunk nincs.

Mikezdettől fogva azon véleményben voltunk, hogy ha különös nagy jövedelemmel nem jár is, de kárára semmi esetre sem lehet a Dunagőzhajózási társulatnak a Szeged-Szolnok közti hajózás fentartása. S ha kétkedtünk volna is a társulatnak e részben biztos jövedelme iránt, teljesen eloszlatta volna kétkedésünket aza körülmény, hogy a társulat folyó évben Szolnoktól egész Tisza-Füredig terjesztette ki a közlekedést. Mert azt kellett hinnünk, hogy a társulat, ha a mult két évben kárt szenvedett volna a szeged szolnoki gőzhajózásnál, akkor nem hoszszabbitotta volna meg ezt a vizi pályát Tisza-Füredig

Legközelebb azonban a Dunakőzhajózási társulat egyik fő emberétől olvastunk levelet, melyben szóról szóra az áll, hogy ez a közlekedés a társulatra nézve kárral jár, és ha az érdekeltség az eddiginél nagyobb mérvű támogatásban nem részesiti, illetve ugy a teher, mint a személy szállitási forgalmát nem fokozza a gőzhajózásnak, az esetre a társulat kénytelen lesz beszüntetni a közlekedést. S reánk nézve a legfontosabb részét képezi ezen levélnek azon része, melyben az illető társulati tisztviselő leginkább Szentest vádolja meg az érdektelenséggel. Azt mondja ugyanis, hogy mig a Csongrád fölötti egyes kissebb községek, a gőzhajózás biztositása érdekében, teljes készséggel adtak nemcsak állomás helyet, de épitettek váró termet, a teher szállitmányok számára raktárt és minden egyébben segitették a társulatot a kiállási helyek felszerelésénél, addig Csongrád városa is közönyös maradt, Szentes pedig e társulat méltóságának megsértése nélkül elnem fogadható feltételek mellett szavazott meg egy váróterem és raktár felépitésére tiz év alatt évi 50 frt részletekben fizetendő 500 frtot. S ha a gőzhajózási közlekedés csakugyan beszüntettetnék, ebben nem kis része lenne Szentes város közönyösségének.

Sajnos, hogy a Dunagőzhajózási társulat e tekintetben méltán vádolhatja meg Szentes városát azzal, hogy borravalószerü adományával arról tett tanuságot, hogy nem fogja fel kellőképpen azon Szentesre nézve nagy jelentőségü kereskedelmi érdekeket, melyeket — különösen vasut hiányában, de vasut létében is, a gőzhajózás elősegit.

Mi abban az időben midőn közgyülésünk azon határozatot hozta: teljes elégületlenségünket fejeztük ki e felett. Mert ha arról van szó, hogy mit adjon Szentes azért, hogy állandó gőzhajózással birjon, Szentesre nézve semmi sem az az évi 500 forint melyet annak idejében városunk képviselő testülete 10 évre borravalóul szavazott meg a társulatnak.

Mi azon véleményben vagyunk, hogy a gőzhajózás nemcsak most, midőn vasutunk nincs, de ha vasutunk lesz is, kereskedelmi tekintetben emelni fogja Szentest. Fényes példák erre azon városok, melyek vasut mellett virágzó gőzhajó forgalommal birnak. Szentesnek tehát semmi körülmények között nem lett volna szabad krajcározásával egészen kétségessé tenni a gőzhajózási közlekedés biztosságát.

Azonban annyi mindenesetre áll, hogy ha a gőzhajózás valóban beszüntettetnék, ennek fő oka nem lehetne az egyes városok közönyössége, hanem hogy kereskedőink nem használják eléggé a gőzhajót szálitmányaik vitele és hozatala által.

S ha ez igy van, ennek oka minden esetre abban rejlik, hogy a gőzhajóval késsőbben érnek ide a szállitmányok, mint ide jutnak azok Félegyháza és Hód Mező-Vásárhelyen át tengelyen. Az ok egyedül csak ez lehet, mert Szentesnek magának oly nagy forgalma van, hogy ez egyedül is biztosithatja a Szeged Szolnoki gőzhajózás jövedelmét. Arra kell tehát e társulatnak törekednie, hogy ez irányban az érdekek lehetőleg kielégittessenek, és ez által a közönség a gőzhajózás számára biztosittassék.

S midőn erre a társulatot figyelmeztetjük, nem mulaszthatjuk el egyszersmind felhivni közönségünk figyelmét arra, hogy ha egykor, máskor idő veszteséget szenved szállitmányainak hozatalánál a gyorsitás érdekében tegyen lépéseket a helybeli ügynökségnél, hol megvagyunk győződve, ugy az egyesek, mint a gőzhajózás érdekében is, mindig készséggel tesznek meg mindent az iránt, hogy a szállitmányok gyorsan és hibátlanul érkezzenek meg.

Igyekezzünk ez által is biztositani e gőzhajózási közlekedés fenttartását, mert könyen megeshetik rajtunk, hogy akkor becsülnénk meg mi is ezt, mikor már nem lesz.

Ne huzzuk, ne halasszuk.

A régi városháza főépületének elbontása következtében hajlék nélkül maradt hivatalos helyiségek, e héten tétettek át az e célból átalakitott magtár épületbe.

Mikor a közgyülés elhatározta, hogy a magtár épületet fogja átalakitatni a városi központi főhivatalok elhelyezhetése céljából, többen azon véleménynek adtak kifejezést, hogy az átalakitás folytán egy időre fel leszünk mentve az uj városháza épitésének elutasithatlan szüksége alol. S ez a vélemény — a város pénzügyi viszonyait tekintve — szélesebb körben talált a pillanat hevében visszhangra.

Ha azonban most az impozans megyeszékházi épület mellett, megtekintjük akár kivülről, akár belölről ezt a hivatalos helyiségekké átalakitott magtár épületet, nem hisszük, hogy városunk iránt a legszerényebb igényeket tápláló ember is ne érezné azt, *hogy ez a magtár épület csak nagyon is ideiglenesen szolgálhat helyéül a városi főhivataloknak.*

És nem hisszük, hogy legyen a kor szinvonalán álló csak egyetlen tagja is városi képviselőtestületünknek, ki a magtár épületnek átalakitása következtében, csak a legrövidebb időre is napirendre kivánjon térni az uj városháza épitésének kérdése felett.

Mi legalább napirendre térni nem tudunk; sőt inkább midőn már ahogy ugy gondoskodva van a hajlék nélkül maradt hivatalok *ideiglenes* elhelyezéséről; most látjuk egészen elérkezettnek az időt, hogy semmi időt nem vesztegetve, komolyan lássunk hozzá, hogy Szentes városának minél elébb egy hozzá méltó városházája legyen. Mert eltekintve attól, hogy a lakosságra amily kényelmetlen, az ügymenetre éppen oly hátrányos, hogy a városi tisztikar most már négy helyen végzi hivatalos teendőit; magára Szentes városára nézve is mint a megye székhelyére, nyomoruságos, türhetlen helyzet, hogy a városi hivatalok befogadására nem bir egy tisztességes épülettel.

Az egyes ember is tisztességes hajlékot igyekszik magának szerezni, s kiben az alkotás üdvös ösztöne meg van, inkább megerőlteti magát és épit, hogy sem hajlék nélkül legyen vagy hurcolkodjék.

Szentes városa nem maradhat háta megett az egyes embereknek, nem türheti el, hogy midőn ő a legelső ember ebben a városban, neki legyen legziláltabb, legszégyenteljesb helyzete; mert midőn arra a kérdésre, hogy hol van Szentes városának a közháza? — avval kell felelni, hogy: az egyes hivataloknak van ugyan amilyen olyan helye, de itt *városháza nincs!* — Ez nemcsak Szentesre; de az ország legutolsó városára nézve is oly nyomoruságos helyzet, melyen a város minden jóravaló polgárának törekedni kell, hogy segitve legyen.

Az elől tehát, hogy városházát épitsünk: Szentes városának csak legrövidebb időre sincs kitérése. Igaz, hogy Szentesnek nincs tőkepénze, amiből egy diszes városházát emelhessen; de mi azt hisszük, hogy tőkepénze késöbben sem lesz városunknak; mert ha oda javulna is helyzete, hogy nagyobb megtakaritások mellett bevételeit szaporithatja, ezt a helyzetet ugy sem arra fogja felhasználni, hogy pénzt rakjon félre, hanem arra, hogy a házi pénztári kirovást enyhitse.

Szentes tehát akár most akár késöbben épit, azt mindig csak ugy teheti, hogy vagy az épitkezésre szükséges összegek előleges beszerzése céljából 4 -5 évre terhes kirovást tesz és midőn igy begyült a pénz, megkezdi az épitést, vagy pedig egy hosszu lejáratu kölcsönt vesz fel és ebből épit.

Miután az épités elébb utóbb elkerülhetetlen tehát vagy az egyik vagy a másik módhoz kell nyulni a városnak.

Az a kérdés most már, hogy melyik az előnyösebb s melyik az igazságosabb módja a városháza épitésére szükséges összeg beszerzésének?

Egy városháza évszázadokra épül; a jelenkor nemzedéke tehát semmi bünt nem követ el az unokák ellen, ha egy hosszu lejáratu kölcsön utján fedezi az épitési összeget és igy az épités terhében részelteti az utánunk jövő nemzedéket is.— Azt legalább nem helyeselnénk, hogy a mai nemzedék. melynek ugy is van elégterhe, egészen nyakába venné egy oly épitkezésnek terhét, melynek előnyét, hasznát az unokák is élvezik.

Egyébbiránt, akár hosszu lejáratu kölcsönnel, akár négy öt évi terhes kirovással épitsen is a város városházát, annak terhét jobbra vagy balra, elébb vagy utóbb viselnünk kell; nincs tehát ok, hogy az épitést halogassuk; mert arra a mai viszonyok között hiába számitunk, hogy majd kedvezőbb helyzetbe jut a város és könyebb lesz az épitkezés. — Erre nincs kilátás; arra pedig még kevésbbé, hogy majd az épitkezés olcsóbb lesz.

Mennél tovább huzzuk, halasztjuk az épitkezést. annál nehezebb viszonyok között és annál drágábban fogunk épiteni.

Épitsünk tehát olyat és épitsünk ugy a hogy ez ránk nézve legkevesebb teherrel fog járni

Városunk anyagi helyzetét minden irányban megfontolva, azt tartjuk legtanácsosabbnak ha lemond a város azon tervről, hogy közel 200 ezer frtra menő oly városházát épitsen, melybe — mint célozva, volt — a járásbiróságot és adóhivatalt, postát, távirdát és mi mást még be lehessen helyezni.

Épitsünk csak annyit, mennyire a városnak ez idő szerint mulhatlan szüksége van. Ez idő szerint pedig nincs nagyobb épületre szüksége a városnak csak akkorára, melyben most az átalakitott magtárba költöztetett hivatalok, a bérházban levő árvaszék a városi pénztárak és a közgyülési terem elfér.

Ezen hivatalok elhelyezhetésére szükséges épület terve készen is van. Tervszerint egy diszes emeletes ház épittetnék a piacra középületi jelleggel, a megyeháza mellett, a régi városháza helyén azon vonalon, hol a mostan épült falkerités végig huzodik. — Ez az épület mindent beleszámitva 90 ezer frba kerülne.

Ha tehát a város ezen tervszerint épitene lenne egy diszes városházája 90 ezer frt. épitési összegből; de minthogy 30 ezer frt a téglára van számitva, a város pedig téglával rendelkezik, tehát nem kellene a városnak csak 60 ezer frtot felvenni a városháza épitésére.

Ebből a 60 ezer frtból — ha hosszabb lejáratu kölcsönből fedeztetnék — esnék évenként 32 évig tőke és kamat törlesztésre 3600 frt; de ha nem kapnánk 6%-kal tőkét kamatot törleszthető kölcsönt, kapnák $6\frac{1}{2}$ vagy 7%-os pénzt s ez esetben az évi törlesztési összeg lenne 3900 vagy legroszabb esetben 4200 frt; ezen 4200 frtból pedig esnék minden adóforint után $2\frac{3}{4}$ kr — Tehát évi kiadásainkat legfelebb 3 krral kellene terhelni adóforintonként és lenne városházánk.

Van-e tehát ok, szabad-e és nem bün volna e, ha ily terhekkel szemben a mai nemzedék a jövő feladatává tenné a városháza épitését?

A városi képviselő testület nem érdemelné meg, hogy a város sorsa rá van bizva, ha kitérne ezen legelső feladata elől.

⊙

Helyreigazitás.

A „Szentesi Lap“ legutóbbi 45. számában általam közlött „Vasutügy“ cimű cikkre vonatkozó észrevételét a t. szerkesztő urnak, midőn az osztrák államvasut jelenlegi igazgatójának — „irányunkban őszinte jóakaratát“ hangsulyozza, teljes mértékben osztom s arról meg is vagyok győződve. — De engedjen meg a t. Szerkesztő ur, ha ismételten ki kell nyilatkoztatnom; hogy én még sem szabadulhatok meg azon eszmétől, hogy az irányunkbani őszinte jóakarat vezérlete mellett is a vasuttársulati igazgató urnak már hivatásánál fogva is azon irányelvet kell szeme előtt tartani: hogy az igazgatósága alatt álló vasut, valamint a vasuttal egybekötött kereskedelem minél tágasabb tért nyerhessen s ezzel minél több eredményt mutasson fel — tehát a trieszti kereskedelemnek minden esetre szolgálatot tegyen.

Az 1868-ik év mutatta fel nekem a valót, midőn egyik hazai vasuti indóháznál, ugyan egy rakomány mellett hosszabb ideig a kiömlött gabonákon jártunk. — A magtárnokot meg kérdezvén: hogy mi okból nem küldi el az ott ég alá lerakott gabonákat? — Feleletül azt nyertem. — „Rendeletünk van arra nézve, hogy a Bécsnek, illetve Triesztnek szállitandó gabonák mi előbb utnak indittassanak.“

Ezen szavakból kiindulva azt kellett s kell következtetnem, hogy a trieszti kereskedelem és osztr. államvasuti társaság csak névleg van megkülönböztetve, de lényegileg ugyan egy — vagy legalább solidaritásban állanak egymással.

Igy semmit sem akartam a jelenlegi igazgató urnak irányunkban viselt jóakaratból levonni s nem is vonok le semmit, de meggyőződésem az, hogy azon jóakarat mellett is Szentes város érdeke inkább a szajol—vásárhelyi vonal leend.

P. M.

*

Nem kivánjuk ugyan cikkiró ur meggyőződését megingatni, de annyit mégis meg kell jegyeznünk, hogy maga cikkiró is azon állitásunk mellett bizonyit a felhozott concrét esettel, miszerint az osztrák-magyar államvasut társaság magatartása ellen felhozott panaszok a multban birtak jogosultsággal. Mert hiszen a fölemlitett eset 1868-ban — tehát ezelőtt 15 évvel történt, a mikor még az osztrák államvasut csakugyan osztrák érdekeket istápolt, de ma már ily eset alig ha fordulhat elő Éppen az ily esetek inditották a magyar kormányt arra, hogy az ismeretes szerződést megkösse, és a társulat szervezetének magyar jelleget adjon, és a magyar érdekeket a társulattal szemben biztositsa. Ennek még tudvalevőleg alig mult egy éve és azóta nem merült fel panasz a társulat magatartása ellen. Tehát „ne itéljünk, hogy ne itéltessünk.“

Figyelmeztetés.

Alulirt ipartanodai bizottság figyelmezteti mind azon iparosokat, kik tanonczaikat az ipariskolába mindeddig nem küldték fel, hogy csak is még ezen hónapban vétetnek föl a tanonczok az ipariskolába, mert a későbben belépők a tanitás menetét csak zavarják s a haladást hátráltatják.

Szentes, 1883. november 15.

Ipartanodai bizottság.

Aláirási felhivás!

A szentesi polgári iparos és gazdasági kör ipari szakosztályának f hó 8 án tartott értekezlete elhatározta, hogy a szolnoki kölcsönös segélyző szövetkezet mintájára Szentesen uj segélyegyletet fog alakitani, még pedig 3—3 évre, heti 20 krajcáros betét mellett.

Ezen egylet előnyei a következők:

1. A heti betét oly csekély, hogy a legszerényebb anyagi viszonyok közt élők is léphetnek be

2. A kötelezettség csak 3 évig tart, mi a kölcsön vevőkre fölötte előnyös.

3. Bármikor lehet uj részvényt váltani, anélkül hogy a későbbi belépésért intődijat kellene fizetni.

4. A kölcsönök bélyegmentes kötelezvény mellett adatnak.

Az egylet akkor fog megalakulni, ha legalább 300 részvény lesz aláirva.

Aláirni lehet a szentesi polgári iparos és gazdasági kör és a szentesi iparos ifjak képző és segélyző egylete helyiségeiben' továbbá az egyes ipartársulati elnök uraknál valamint Négyesi Albert egyleti szolgánál.

Szentes, 1883. nov. 15.

Balázsovits Norbert,
szakoszt. elnök.

Levelezés.

Dorozsma, 1883. november 14.

Tisztelt szerkesztő ur!

Közéletünk szokott egyformaságában csak pár napra idézett elő némi érdeklődést, keltett változást a bizottsági tagok választása alkalmából ki fejlődött mozgalom, melyet idegen s illetéktelen beavatkozás — az országos pártszempontok érvényesitését erőszakolván — nagyon széles körre akart kiterjeszteni; de amelyet a választók helyes tapintata visszaszoritott természetes medrébe s ennek köszönhető, hogy Dorozsmán mind intelligens elemek választattak a köztörvényhatósági bizottság tagjaivá és pedig közmegelégedésre.

Folyó hó 11 ikén járási értekezlet tartatott Dorozsmán, a tiszáninneni járási tisztikar ajánlása tárgyában. A feladat megoldása legkisebb nehézségbe sem ütközött. A szép számban megjelent bizottsági tagok mindegyike azon elhatározással jött ide, a járás székhelyére, hogy a jelenlegi tisztviselőket fogja ajánlani s Hegedüs István bizottsági tag inditványa közhelyesléssel fogadtatott s egyhangulag elhatároztatott, hogy a megyei köztörvényhatósági bizottsági tagok Szentesen tartandó értekezletén Szalay Miklós e járásszolgabirájává, Siági Bálint e járás segédszolgabirájává leendő megválasztásra ajántatnak. A megállapodás jegyzőkönyvbe igtattatott s a csongrádi és tiszántuli járások szolgabirái, valamint Szentes város polgármesterének oly kéréssel rendeltetett a jegyzőkönyv egy egy példánya megküldetni, hogy az illető s a fenti megállapodás szives támogatására felkért értekezleteknek rendelkezésére bocsájtani sziveskednének. Végre ezen járás értekezlete az utibiztosi állásra Vidovich Bertalan jelenlegi uti biztost a központi értekezletnek egyhangulag ajánlatba hozni elhatározta.

A tiszáninneni járást közvetlenül érdeklő tisztiállások javaslatba hozatalára befolyással nem volt semmi más tekintet, mint az illető egyének érdemeinek méltánylása s teljesen egyetértünk a „Szegedi Hiradó“ f. hó 11 iki számában közölt azon ismertetéssel, hogy: képzettebb, ugybuzgóbb egyéneket — a tiszáninneni járás — nem is proponálhatna, mint a szolgabirói állásra Szalai Miklós ügyvédet s ez időszerinti szolgabirót, a ki rövid idei hivataskodása alatt az egész járás osztatlan bizalmát kivivta; a segéd szolgabirói állásra Siági Bálintot, a kit 12 év óta tanusitott páratlan szorgalma és szakértelme miatt a járás közönsége nem csak megkedvelt, hanem ugyszólván nélkülözhetlennek tart; a járási orvosi állásra pedig Beck János ez idő szerinti járási orvost, a kiről elegendőnek véljük azt felemliteni, hogy ezt a hivatalát 42 év óta viseli közmelegedésre.

A járási értekezlet egyhangu határozata hű kifejezése a járás osztatlan ohajtásának s hinni merjük, hogy a megye mélyen tisztelt bizottsági tagjai szivesek leendnek hozzájárulásukkal érvényre juttatni a járás megállapodását.

J. J.

Világfolyása.

A francia trónkövetelő párisi gróf hir szerint kérdést intézett a német kormányhoz, hogy mit szólna hozzá, ha Franciaországban a királyi trón helyreállittatnék? A német sajtó tagadásba veszi e lépés megtételét; de egyidejüleg kijelenti, hogy hasonló kérdésre Németország elutasitólag vagy legalább kitérőleg válaszolna, mivelsemmi érdeke sem kivánja a köztársasági kormányforma bukását E határozott kijelentés természetesen nagyon lehűti a francia királypártiak reményeit; melyek különben is fölötte gyönge alapon nyugodtak.

A német diplomatia egyébbiránt a francia közvélemény iránt taplált nagy mérvű bizalmatlanság hatása alatt folyvást fáradhatlan tevékenységgel szövi a hálót, melyben Franciaországot egy visszatorlási háboru esetén meg akarja fogni.

Nem elég a német-osztrák magyar olasz szövetség; Bismark herceg most még Spanyolország megnyerésére is törekszik. Alig hogy látogatást tett a spanyol király Berlinben, a német trónörökös már is Spanyolországba utazik, hogy a látogatás viszonzása által szorosabbra füzze a német-spanyol barátság kötelékeit S szemben a párisi csőcselék által a spanyol királyon imént elkövetett érzékeny sértéssel, nem valószinütlen, hogy Bismarknak sikerülend Spanyolország közhangulatát a francia rokonszenvektől elforditani, s a német-spanyol barátságot meg szilárditani; bár a spanyol sajtó a némettel összhangzólag élénken hangsulyozza, hogy a német trónörökös látogatása semmi politikai célzattal nem bir, hanem csak tisztán udvariassági tény.

De a világ már megszokta minden feltünőbb eseményben Bismark kezének nyomait keresni Igy a német trónörökös utazásán kivül az ő politikai actiójának tulajdonitják a bolgár fejedelem oroszellenes magatartását is. S valóban meglepő hatással van Sándor fejedelem bátor fellépése, melylyel a muszka zsarnokságot lerázni iparkodik magáról Igaz ugyan, hogy a muszka tisztek kintasitása után Balabanov bolgár miniszterelnök fölkereste a cárt, mely utazásnak politikai célját senki sem tagadja; de viszont tény az is, hogy ugyanaz az államférfi visszajövet Bécsben időzött s külügyi politikánk vezetőivel érintkezésbe lépett; a miből sokan azt következtetik, hogy a bolgár fejedelem monarchiánk és Németország biztatásából meriti a kurázsit ujjat huzni a muszkákkal.

A szerb király és kormánya sem ijedt meg a muszka kéz által támasztott zendüléstől; s oly erélyesen lépett föl, hogy a forradalmi kisérlet ma már dugába döltnek tekinthető; s az orosz kormány aligha gyönyörködhetik azon látványban, hogy déli határainkon lobbot vet az általa eldobott üszök. A szerb lázadás jó formán le van verve; a vezetők egy része elfogatott, másrésze Bulgáriába menekült; s Milán király trónja szilárdan áll, a mi pedig a mi érdekeinkkel szoros kapcsolatban van.

Dicsekedett is vele külügyminiszterünk a delegáczióban, hogy külpolitikánk ege teljesen derült. S a delegáczió tagjai széles jókedvükben készséggel megszavaztak minden kiadást, melyet a közös kormány kért; s a delegacziónális tárgyalásoknak vége szakadt; ugy hogy ma már megkezdé az országgyülés is a felbeszakadt tárgyalásokat.

E tárgyalások folyamában az ellenzék előre láthatólag ismét támadást fog intézni a kormány ellen Horvátország miatt; hol az alkotmányos állapotokat a kormány a legközelebbi napokban már vissza akarja állitani, s e végből horvát bánná hir szerint báró Philipovics Ferencz táborszernagyot szándékozik kinevezni. E szándék ellenzéki körökben nagy visszatetszéssel találkozik, mivel Philippovics testestől lelkestől osztrák katona s azon fölül született horvát, kit a magyar állameszme képviseletére és a magyar érdekek érvényesitésére nem tartanak alkalmasnak. A táborszernagy különben a vele folytatott alkudozások folyamában oly messzemenő föltételeket szabott, melyektől a kormány állitólag visszariadt, s igy nem lehetetlen, hogy a báni méltóságra mást fognak keresni. Azt ugyan a horvátok nem nagyon szeretnék, mert ők Philipovicsban egy második Jellasichot remélnek föltalálni. Feledik azonban hogy a mai viszonyok között egy második Jellasichnak még Bécsből azt mondanák, hogy: „lassau a testtel!“ A minthogy már is igy feleltek egy merész szláv kivánságra, melynek röpiratban adtak kifejezést, s mely nem kissebb dolgon álmodozik, mint azon, hogy Horvát-Dalmátország továbbá Bosznia Herczegovinából alakittassék egy állam, mely velünk és Ausztriával mint 3-ik társ ugyanolyan közjogi kapcsolatba lépjen, mint a milyenben mi állunk most az osztrákokkal. Ezt az eszmét elnevezték aztán trializmusnak; s horvát atyánkfiai már előre isznak a medvebőrére, mintha bizony már a markukban volna. Pedig hát sem Ausztria sem Magyarország nem egyezhetne bele ez álomvalósitásába; mert meg vagyon irva, hogy „két dudás is sok egy csárdában;“ három pedig már plane kihajigálná egymást.

TÁRCA.

SZERENCSÉTLEN FLÓTÁS.

— BESZÉLY. — (3)

Irta: **SIMA FERENC.**

Hogy Árokszállási Fülöp János uram egyetlen gyermeke, ki még különben is csak két napos, miért legyen szerencsétlen flótás? — ez sehogy sem fért a biró fejébe. Döbörgő János rector ur is ugy volt a tiszteletes ur szavaival, hogy bár isten világ kincseért sem szólt volna ellent Béltörés András uramnak; de mégis azt gondolta, hogy az öreg lelkészkinek különben minden szavát szent irásnak tartották Sárkeréken — mostan alig ha el nem vetette a sulykot. — Mert közönségesen véve már az is szerencse, ha ép kéz láb megszülethetik az ember, miután, születhetett volna nyomoréknak is, s ha az ép kéz láb mellett még a gondviselésnek arra is van gondja, hogy az ember születése napján 2000 hold földet és temérdek jószágot örököljön: hogy ezért milyen cimen lehessen bárki fia is szerencsétlen flótás? — ezt felfogni Döbörgő János rector ur sem tudta és azt hitte, hogy bármennyire tudja is a tiszteletes ur a szent irásnak minden sorát, szavát; de arról, hogy Árokszállási Fülöp János uram egyetlen örököse miért volna szerencsétlen flótás? — sem a szent irásból, sem élettapasztalásból nem birna elfogadható okot találni.

A biró szintén ugy volt a dologgal; de mert a kérdéses gyermekről születése után mindjárt annyi minden félét beszéltek Sárkeréken: ne hogy az alig egy órával elébb föld alá tett Árokszállási Fülöp János uram apasága is szóba jöjön: abban hagyta a dolgot és az ismételt kézszoritásnál csak annyit mondott, hogy: talán várnánk azzal a gyermekkel nap lementet tiszteletes uram?

— Hát várhatunk biró uram, felelt tiszteletes Béltörés András ur gondolkozó arccal: de nekem ugy tetszik, hogy nagyon is idő előtt született ez a gyermek; mert még csak holnap után lesz 7 és fél hónapja, hogy Árokszállási Fülöp János uram nemzetes Fördősöry Sámuel ur leányával egybekelt.

Lehet, lehet, felelt a biró és még harmadszor is kezet szoritott, s azzal minden további szóváltás nélkül elvált társaitól.

— És azt gondolja tiszteletes ur? . . . mondá hazafelé ballagva, hosszas hallgatás után a rector.

— Azt, felelt az agg lelkész határozatlan.

— Furcsa, mondá a rector: biz én a kalendáriummal nem vagyok valami nagy szolidaritásban — No de mi közöm is nekem ahoz, hogy ki mikor esküszik. Pedig ugy van. Hiszen magam is ott voltam a lakodalomban. Májusban volt és most novemberben vagyunk. — No de hát, ha ugy volna is, amint lehet, hát akkor is Árokszállási Fülöp János uram itt a flótás, nem más. Hát csakugyan lehet abban a dologban valami, folytatá — a helyzetbe mindinkább bele igazodni akaró rector: mert hiszen mindnyájan tudjuk, hogy Petry szolgabiró minden napos volt Fördősöry ur házánál. Szerették is egymást, ország világ tudja. S azután, ha jól emlékezem, hát járt is akkor a Fördősöry kisasszony tiszteletes urnál, hogy: a szolgabiró tartozik őt elvenni Igen, igen, hiszen egy temetés alkalmávalt tetszett is ezt akkor nekem mondani.

No hát tudja rector uram, mondá komolyan az öreg lelkész: én ilyent magának soha nem mondtam; mert nem szoktam lelkészi dolgaimról fecsegni. — Azt is elhallgathattam volna, amit eddig mondtam; de meg nem birom h csitani még halála után se annak a vén emberaek, hogy: tanácsomra nem hallgatott. Ő ha meg nem nősül, minden vagyonát köz jótékonyságu célokra hagyja és most azt a szép vagyont elnyeli egy elpusztult famillia, s ha csak ugyan örökölni fog, hát örökli egy olyan gyermek, kinek éppen ugy nem apja Árokszállási Fülöp János, mint én nem vagyok.

— Furcsa, igen furcsa, mondá a rector és tovább egy szóval sem állitá, hogy bármikor is hallott volna valamint erről a dologról, hanem, mert éppen a templomhoz értek és innen a pap lak jobbra a rectori lak pedig balra volt, meghajtá magát tiszteletes Béltörés András ur előtt és hazament. — A lelkész pedig megállt a templom mellett és ugy tett mintha felsohajtana az égre és azt mondá, hogy: Árokszállási Fülöp János meghalt, utána én vagyok a legöregebb ember Sárkeréken: már csakugyan nem fogom megérni, hogy ebben a templomban orgona legyen. — Azután az agg lelkész lehorgasztá fejét és beballagott a lelkészi lakba.

II.

Sárkeréken nem volt olyan természetű a nép, hogy rövid idő alatt napi rendre ne birt volna térni az öreg Árokszállási halál esetével kapcsolatos hirek és mondások felett. — Ha érdekelte a község népét még valami, az legfelebb az volt, hogy: hogyan fog szólni a gazdag Árokszállási végrendelete?

Tudta az egész község, hogy Árokszállási még el nem vette a hetedik feleségét, mindenkinek elmondta, hogy vagyona felét a községnek, felét pedig az egyháznak hagyja: Mindenki kiváncsi volt tehát rá, hogy: mit hagyott az öreg a községre és mit hagyott az egyházra?

Egyik állitá, hogy ő tudja bizton, hogy szép összeget hagyott az öreg jótékonysági célokra; a másik pedig azt tudta bizonyosan, hogy nem hagyott semmit. Pedig nem tudott az öreg ur végrendelete tartalmáról senki semmit, csak a megye főjegyzője, ki a végrendeletet csinálta, a pedig nem mondta azt el nem hogy a Sárkerékieknek, de még az alispánnak sem.

No de hát nem maradhatott az a végrendelet örökre titokban, harminc napra az öreg ur halála után felbontották. És most már nem levén titok, megtudhatta mindenki, hogy mi volt benne. A végrendelet lényegét ezekben lehet össze foglalni.

„Ha hetedik feleségem, Fördősöry Erzsébettől, házasságomból gyermekek származnának, minden ingatlan vagyonom ők örököljék egyenlő arányban, övékè legyenek a gazdasági eszközök és jószágok is Feleségem pedig össz a készpénzbeli vagyonomat örökölje. Ha azonban gyermekeim nem lennének, az esetre feleségem Fördősöry Erzsébet haláláig haszonélvezője lesz összes ingatlanaimnak, halála után azonban ezek két egyenlő részre osztva Sárkerék község és a sárkeréki ref. egyházra száljanak. Készpénzbeli vagyonomat azonban, mely a hátra levő kamatokon kivül is tulhaladja a 120 ezer forintot, szabad rendelkezéssel hagyom feleségemre. Miután azonban egész életemben gyülöltem Petry Kálmán szolgabirót, ha feleségem özvegységében ezen emberrel régi viszonyát megujitaná és hozzá menne feleségül, akkor haszonélvezeti jogát ingatlanaimra elveszti és ezek azonnal szálljanak át a tulajdon jogi örökös község és egyházra, bárki máshoz menjen is azonban férjhez, haszonélvezeti joga érintetlenül hagyassék.“

Ennyiből állt Árokszállási Fülöp János ur végrendelete.

A szép fiatal özvegy ismerte férje végrendeletét; mert meg volt az neki is másolatban. Tudta jól, hogy mit tartalmaz az és nem volt annak minden pontjával megelégedve, kérte is férjét többször, hogy adjon inkább az egyháznak még életében valamit, és törölje ki a végrendeletből az egyházra vonatkozó részt; de Árokszállási Fülöp János urannem változtatott a végrendeleten semmit; azt mondta, hogy ha netalán gyermekök születnék, akkor majd változtat; mert belátja, hogy az esetre, a jelenlegi végrendelet értelmében semmit sem kap, sem az egyház, sem a község; pedig ha a községre nem hagy is, az egyházra mindenesetre hagy annyit, mennyiből egy orgonát csináltathat az egyház a templomba.

De hát az ur ő szent felségének ugy tetszett, hogy az öreg egészen váratlanul muljon ki a világból, s igy az özvegy nagy bosszuságára a végrendelet változatlan maradt.

Az özvegy azért a törvényszék előtt ügyvéde által teljes megnyugvását jelentette ki a végrendelet felett.

Sárkerék község birája pedig azt mondta és többen is mondták ezt a községben, hogy; ha az a poronty nem volna szép vagyon szállna a községre. — De még az egyház is jól járna. De hát ez a gyermek van és igy ez a tulajdonjogi örökös és ha eltalál halni, akkor — miután nincs kimondva a végrendeletben, hogy ez esetre a község és egyház öröklik Árokszállási ingatlanait — tehát felmenő ágon az anya lesz az örökös.

Nem jó végrendelet ez mondá a jegyző: mert az egészből kilátszik, hogy öreg Árokszállási ingatlan vagyonának csak haszon élvezetét akarta feleségének hagyni, és a tulajdon jogot gyermekek hiányában a község és égyháznak akarta adni; de az esetre, ha gyermek volna, és ez elhalna, nincs a község és egyház semmiről biztositva; pedig ez nem volt szándéka Árokszállási Fülöp János uramnak. Ez kilátszik végrendelete minden sorából.

Ezt a megye főjegyzője hibázta el. Hiába olyan okos ember. Igy tette azután az özvegyet, a gyermek halála esetére az egész vagyon örökösévé.

Tiszteletes Béltörés András uram ráncokba szedett homlokkal járkált föl s alá szobájában, midőn a végrendeletet meghallotta.

Most kezemben van az egész Árokszállási vagyon sorsa, mondá komolyan a lelkész. Az a gyermek nem Árokszállási házasságából származott. Erre kezemben vannak az irásos bizonyitékok, a gyermek apjától és anyjától. Csak a szavam kell felemelnem és ő törvény által ki lesz tiltva az Árokszállási vagyon örökségéből. — Ezt fogom tenni, mondá a lelkész: igy kivánja azt egyházam, ezen szegény egyház érdeke. Oh! Istenem legyen szent neved áldott, hogy oly bizonyitékokat adtál kezembe, melyek az Árokszállási nagy vagyon fele részének örökösévé teszik szegény egyházamat.

Igen, ő lesz az örökös; mert azt mondja a végrendelet, hogy; „ha hetedik feleségem Fördősöry Erzsébettől, házasságomból gyermek származnék, az esetre az lesz örökösöm.“ Igaz, hogy ez a gyermek Fördősöry Erzsébettől és Árokkszállási feleségétől való; de nem Árokszállási házasságából; mert ez a gyermek a házasság kötés előtt már meg volt. Erre irásos bizonyságaim vannak. Ezeket produkálni fogom mondá a lelkész.

(Folyt. köv.)

Helyi és vegyes hirek.

— **Felolvasó** estélyeket rendez a szentesi 48-as népkör az adventi hetek kezdetével. Minden vasárnap este lesz felolvasás a körben. Hasonló szórakoztatás ráférne a többi helybeli egyletek tagjaira is.

— **Katalinra** a szentesi 48-as népkör a „Céhház“-nál 60 kros belépti dij mellett bálat rendez.

— **A megyei képviselő választás** alkalmából lapunk mult számának hirrovatában hozott közleményünknek Sonnenfeld Sámuel ur személyét illető részére Sonnenfeld urtól egy nyilatkozat küldetett be hozzánk, melyben nevezett mindenek előtt kijelenti, hogy megyei képviselő jelöltté történt kombinációba vétele egészen tudtán kivül történt. Mert éppen a választás előtti napokra esett szomoru családi esete miatt azon napokban nem is volt idehaza városunkban. — S igy legkevésbbé sem reflektált a megyei képviselőségre. És ez legkevésbbé sem juthatott eszébe a jelenlegi viszonyok között, mikor a házalással teremtett közbizalom mellett ma holnap nem megtiszteltetés, hanem becsmérlés lesz a képviselőség. Miután azonban neve szóba lett hozva és szavaztak rá: határozottan tiltakozik azon állitás ellen, hogy: saját hitfeleinek egy része rá nem szavazott volna. És a közlemény ezen részét vagy rosszakaratból, vagy téves értesülésből származottnak jelenti ki — Mi azt mondjuk ezen nyilatkozat végsoraira, hogy a közlemény irója részéről csak téves értesülésről lehet szó; de semmi esetre sem rosszakaratról.

— **A mai** dalversenyre és tánczvigalomra, melyet a szentesi iparos ifjak képző és segélyző egylete könyvtára javára rendez, felhivjuk a t. közönség becses figyelmét.

— **Eltünt gyermek**. Fábián Lajos 14 éves csizmadia inas 5 héttel ez előtt valami apró kihágást vagy hibát követett el, melyet gazdája Juhász Sándor helybeli csizmadia mester nem késett lábszijjal megtorolni. E lábszijprocessus miatti elkeseredésében a fiu elbujdosott, s a legszorgosabb kutatás és nyomozás daczára maig sem volt feltalálható. A ki netán valamit tud a fiu tartózkodási helyéről vagy eltünésének körülményeiről, ne sajnálja a fáradságot értesiteni a fiu mostoha atyját Mecs Balogh Sándort, ki minden oda vonatkozó tudositásért fölötte lekötelezve érezné magát, mivel a fiu eltünése különösen a szerető és aggódó anyának nagy bánatot okozott.

— **A fogyasztási adóbérlő** jövedelmét ugy itt Szentesen mint a szomszéd Mindszenten a kincstár zár alá vétette, és saját pénzügyőri közegei által szedeti a fogyasztási adót, mivel a bérlő bérleti összeg tetemes részével hátralékban van. Jó leczke ez a bérlőknek, a kik meggondolatlanul s a helyi viszonyok alapos ismerete és kellő mérlegelése nélkül nyakra főre tulliczitálják a községeket; de viszont meggyőződhet ebből a pénzügyigazgatóság is, hogy a fogyasztási adó bérlet tetemesen fölcsigáztatott és egyáltalában nem érheti meg azt a pénzt, a melyet most fizetnek érette. Mert ha már a bérlő nem képes kipréselni az árendát a fogyasztó közönségtől, akkor csakugyan nincs oly mérvü fogyasztásunk, mely arányban állana a most fizetett bérösszeggel.

— **30 ezer forintos alapitvány**. Szegeden Kiss Dávid kereskedő és tőkepénzes 30 ezer frtos alapitványt tett 60 szegény iskolás gyermeknek évenkénti segélyzése céljából. Vajha városunk földi javakban dus polgárai között is akadna követője a szép példának.

— **Tetten ért tolvaj**. Folyó hó 12-én este 9 órakor érkezett haza Krausz Lipót ékszerész a kunszentmártoni vásárról. A mint a lerakodáshoz és behurcolkodáshoz fogtak, a kocsis leteritette subájával az izzadt lovakat. Mig a kocsis bent járt, addig arra ment Sülyös József, s látva az őrizetlen hagyott fogatot, megsajnálta a gazdátlan subát s nyomban beállott gazdájának, annak rendje és módja szerint nyaka köré keritvén azt. A visszatérő kocsis álmélkodva szemlélte a megsubátlanitott lovakat s meglepetésében tétlenül állott; de szerencséjére Krausz sógora Frankl Sándor utánna eredt a még közelben ballagó tolvajnak, s nyakon csipte és be is kisérte ő kegyelmét. Igy aztán a szegény fuvaros számára „mégis bunda maradt a bunda“.

— **Lázár István** urat, Hód Mező-Vásárhelynek e derék köztisztelet és szeretetben álló polgárát és családját igen sulyos családi gyász érte VII. gymn. osztályba járó József nevü fiuk halálával. A mélyen sujtott család fogadja őszinte részvétünket és a korán elhalt ifju nyugodjék békén.

— **Muzeumunk** számára Tóth Gergely szentesi ifju, ki mint katona Zárában állomásozott hosszasabb ideig, igen értékes tárgyakat szerzett be részint személyes fáradsággal, részint költséggel. Hozott ugyan is haza és ajándékozott a muzeumunknak 3 tüskönyt, 2 küllönyt, 2 nagy selymőezőt, 86 db. más fajta értékes tengeri kagylót és csigát; 3 tengeri pókrészt, 2 korált, és egy száritott trigon farkat. E szép és értékes gyüjtemény becsét mindnyájunk előtt fokozhatja az a körülmény, hogy az ennek ajándékozója, szegény és szerény körből származott ifju, ki a távolban is gondolt városunk iskolájával és nemcsak személyes fáradsággal, de igen szerény lénungjából is tetemesen áldozott, hogy a nálunk ritka tárgyakat muzeumi gyüjteményünk gyarapitására megszerezhesse. Isten éltesse a derék honfit sokáig!

— **Muzeumunk** részére utóbbi kimutatás óta adakoztak: Endre Antal mérnök ur 1 ezüst érmet, Tóth Antal ur 1 kőbaltát, Haner Ignácz ur 1 római ezüst pénzt, Lővy testvérek több darab bankjegyet s ujabbkori érmet, Pray Valér tanuló 2 érmet, Pintér J. tanuló 3 érmet.

— **Hosszu élet**. Párisból jelentik, hogy Moulin Engilbertben (Francziország) e hó 12-én hunyt el Jeanne Louise Pidault asszony, 118 éves korában. A legidősebb emberek sem emlékeztek, hogy az agg asszonyt ne mint öreg asszoyt ismerték volna. A nép csodálására járt és kegyelettel viseltetett az aggastyan iránt, ki mint fiatal hölgy élte át a nagy franczia forradalmat és sok szorongatást szenvedett. Egész raja a hallgatóságnak vette körül, mikor a borzalmas időről beszélt. Az egész falu népsége kisérte koporsóját a temetőbe.

— **Halálra rémült a haláltól.** Sasváron egy Marek Tivadar nevü ur neje veszélyesen megbetegedett, s a férj bécsi orvosokat hivatott hozzá, kik a betegre kimondták a halálos itéletet. A férjet ez a körülmény rendkivül elszomoritotta. Bécsbe utazott, drága érczkoporsót és koszorut vett neje számára; utközben visszafelé szivszélhüdés érte és meghalt. Abba a koporsóba tették, melyet neje számára vett, mert neje az orvosok ápolása daczára felépült.

— **Egy tudományos közkatona**. Schmiedt, a Szászvárosban állomásozó 34. gyalogezred közlegénye, az ezredparancsnokságnak egy általa készitett kormányozható léghajó mintát mutatott be, miről jelentés tétetett a hadtestparancsnokságnak is, mely ismét a nagyszebeni műszaki igazgatót bizta meg, hogy vizsgálja meg a találmányt s arról tegyen jelentést. A műszaki igazgatóság kijelentette, hogy a találmányról alapos itéletet nem mondhat, mert Schmidt több pontra nézve megtagata a felvilágositást. Most a bécsi technikai és adminisztrativ bizottság fog véleményt adni és Schmidet, kit időközben már káplárrá léptettek elő, megidézte maga elé Bécsbe.

— **Meggyilkol'a az anyját.** Rojt községben vérlázitó eset történt vasárnap. özv. Halbák Mihálynét fia Mihály, egy 19 éves ifju kegyetlenül meggyilkolta. A szegény asszonyt már régóta üldözte fia s többször meg is verte, midőn éjjel részegen haza botorkált. A mult vasárnap is már kora reggel bepálinkázott Halbák s amint haza érve anyja őt dorgálni kezdte, egy bottal annyira elverte védtelen anyját, mig nem eszméletlenül rogyott össze. Ekkor meg reá lépett s ugy összetaposta az öreg asszonyt, hogy annak több oldalbordája betörött. A segélykiáltásra elősietett szomszédok mit sem tehettek, mert a szegény asszony akkorára már kiszenvedett. Halbák elmenekült s most körözik a gyilkos fiut.

— **Gondatlan cselédek.** Lőcsén f. hó 9-én Waczech nyugalmazott tábornok nejével az „Eötvöskör“ helyiségébe ment vacsorára, nyolcz éves kis leányát otthon hagyta a cselédekkel. Azonban a gazda távollétét felakarván használni a cselédség, ki erre, ki amarra ment, a kis leányt pedig magára hagyták otthon, ki ép egy irásbeli feladaton dolgozott szobájában. Hogy hogy nem azonban, a lámpa feldőlt, a petróleum lángja belekapott ruhájába s a szép kis leány pillanat alatt lángokban állott. Mire a házbeliek a jajgatásra előfutottak, a kis leány már felismerhetlenül össze volt égve. Elképzelhető a szülők fájdalma egyetlen gyermeküknek ily szerencsétlenül történt elveszése miatt.

— **Az érdem jutalma**. A mult év augusztus végén a fehérmegyei 69. Jellacic sorezrednek Bosniában állomásozó I. százada kiküldetett, hogy egy Bjelina környékén garázdálkodó rablóbandát keritsen kézre. A rablók és a katonaság között élet halálharcz fejlődött ki, melynek az lett a vége, hogy a rablóvezér halva maradt a csatatéren, társai pedig elfogattak. Az ütközetben Horvát Lajos közvitéz, ki szegény, agg anyja egyedüli támasza volt, szintén halálát lelte. László György közvitéznek jobb karjába egy golyó furódott, ugy hogy örökre munkaképtelenné vált, Zsigmond Gyula, Horvát János és Józsa József közvitézek pedig megsebesültek. Horvát Lajost nagy részvét közt temették el bajtársai, s anyja részére gyüjtést rendeztek maguk közt és ez 80 frtot eredményezett. A bjelinai polgárság is 140 frtot gyüjtött a szerencsétlenül járt vitéz katona anyja felsegélyzésére. Az elfogott rablókat Bjelinában kivégezték. A napokban a cs. kir. közös hadügyminiszteriumtól leirat érkezett a Jellacic sorezred parancsnokságához, Székesfehérvárra melyben az ütközetben elesett Horváth Lajos anyja részére 40 drb, a megsebesült vitézek részére pedig 5—5 darab császári arany volt mellékelve. A szegény asszony tehát fia elvesztésének kárpótlása fejében 440 frt segélyben részesült, mi némileg vigasztalásául szolgálhat.

— **Összezuzta a malom**. Makra szegedi tanyásgazda 9 esztendős kis fiát csütörtökön délelőtt magával vitte a Katonaféle szárazmalomba, ahol egypár zsák gabona őrlenivalója volt. Az apa bement a malomba dolgát végezni; a kis Andris pedig oda ült a bejárathoz s várta, hogy mikor indul már el a kerék. Mert ő olykor játszani szokott. Egyszer aztán csakugyan elindult a kerék s a kis Andris nyomban bebujt alatta a malom közepére, ott ráült az egyik tengely hátára és örömkiáltásaival segitett a kereket vonó lovakat hajszolni. Senki se vette észre, hogy egyszerre nem hallatszott többé a fiu szava. Elvégezték az őrlést, a gazda kis fiát kereste, hogy haza menjenek. Andris te! Hol vagy? kiáltozott Makra, s hogy közelebb ment a malom forgójához, meghallotta kis fia nyögő szavát: — „Itt vagyok apám!“ — Hát gyere haza, mert én már megyek. — „Nem mehetek.“ — Hát mért kis fiam? — „Mert nincsen már lábam, nem birok fölállani.“ Kiáltott a gyermek s az apa csak most vette észre a szerencsétlenséget, mi kis fiát érte. A malom mind a két lábát összezuzta a gyermekének, kit ölében sirva vitt haza az anyjának. A szegény gyermek bámulatos erővel türte a fájdalmat, söt maga csititotta szüleit, hogy nem is fáj olyan nagyon. Bevitték Sándorfalvára, hol az orvosi vizsgálatból kiderült, hogy a gyermek sérülései halálosak.

— **A ki saját fivérét megette.** Rémes esetet közöl egy amerikai lap, mely teljes felelősséget vállal a hozott hirért. Williams B. D, a Leavenworth and Pikes Peak gyorsvonat vezetője az emlitett vonatnak próbautazása alkalmával egy embert a kimerülés végső stádiumába talált. Magával vitte a szerencsétlent, ki a következőket beszélte: Néhány héttel ezelőtt elindult két fivére társaságában Illinoistól az aranymezők felé. De ez ut sokkal hosszabb volt, mint a minőnek képzelte, a kis társaság elfogyasztotta a magával vitt összes élelmiszereket és midőn végre az egyik fivér a végkimerülés folytán összerogyott, fölszólitotta két testvérét, hogy halála után tengessék életöket az ő husán. Nemsokára meg is halt és az életben maradtak az éhség szörnyü kinjaitól ösztönözve, hozzáfogtak a rémes lakomához. De idővel az is elfogyott és a két fivér ujra az éhhalállal küzdött. Pár nap mulva ezek közül is meg halt az egyik és az egyetlen életbenmaradt másodszor is emberhussal tengette sanyaru életét. De nemsokára harmadszor is fenyegette őt az éhhalál és már már közeledett a végkimerülés órája, midőn megtalálta őt a vonatvezető. Williams visszamenet kutatta és meg is találta a meghalt fivérek csontjait, melyeket aztán eltakaritott.

— **Élvhajhászók.** Borzasztó bűntett tartja izgatottságban Vanelnse lakosságát. Isle-sursorgnes község számos köztiszteletü családja görnyed a szégyen és fájdalom sulya alatt, mely egy rettenetes gonosztett fölfedezése által érte. Tizenöt fiatal gyermek leányról kiderült, hogy lelketlen élvhajhászok áldozatai lettek. A gaz társaságból már kilencet befogtak. A foglyok közül a legifjabb 49, a legidősb pedig 74 éves. A dolog ugy derült ki, hogy egy fiatal, 13 éves leány lopást követett el Vossa vádlott lakásán, a hova rendesen el szokott járogatni A kéjenc elfogatta a gyermeket, ez pedig mindent reá vallott. Az összes áldozatok egészsége tönkre van téve; egy nyolcz éves kis leányon pedig sulyos sérülések is vannak. A szerencsétlen gyermekeket gonosz nők játszották a még gonoszabb vén kéjenczek kezei közé. — A vizsgálat erélyesen folyik.

— **10 forintért** adta el a feleségét Krizsán Jócza nagykikindai lakos. Megunván ugyanis az ő élete párját, Seliát, fogott tehát egy vevőt Rélyin Péra személyében, akinek el is adta az asszonyt 10 frtért. Mivel pedig a vásár rendesen kettőn áll s a nejét megunt férj nem számolt az eladott asszony hajlandóságával, az adás-vevés nem folyt le simán. Rélyin Péra ugyanis nem jöhetett birtokába a megvett portékának, mert az asszony, daczára férje házából történt kiutasittatásának, ismét visszatért hozzá, s mit sem akar tudni a gazda cseréről. Kiváncsian várjuk — irja a „Maros“ — miként fogja megoldani az ügyészség az asszonyvásár kérdését.

— **Szeretőjét elvitték katonának.** Egy petrahói szép leánynak a szeretőjét besorozták a kassai katonasághoz. Azon gondolkozott tehát, miként mehetne el szeretője után? Bubánatosan dolgozott heteken keresztül, hogy annyi pénzt összecsinálhasson, amennyi az utra elegendő lesz. Már meg is volt az ohajtott 15 frt és el is indult a nagy utra: de hogy a költséget némileg kimélje s jusson is, maradjon is, Sátoralja-Ujhelig az utat gyalog akarta megtenni. A leány testvérbátyja, ki mindig ellenezte a viszonyt, észrevette a leány tervét s visszatartani akarta azt. Azonban a leány futásnak eredt. Fivére a szembe jövő embereknek kiabálni kezdett, hogy fogják meg Midőn a szegény szerencsétlen leány látta, hogy nem menekülhet, nagyot gondolt s egyenesen a Bodrog vizének tartott, melynek magas partjáról a vizbe dobta magát, s a következő percben már a babok hömpölygették holt testét a kassai kaszárnyában szomorkodó hű szerető felé.

— **Halála után égett porrá.** Budapesten a sebészeti kórodában az „Ozman“ betegsegélyző egylet mult szombaton testületileg jelent meg egyik tagtársuk temetésére: azonban a halottas szobába érve, borzasztó látvány tárult szemeik elé Ugyanis a koporsó, a mellette égő gyertyáktól a szemfedő meggyuladván s mielőtt a koporsót megmenthették volna, a halott is porrá égett. A temetést azonban mégis megtartották.

— **Ha valaki meghal.** Francziaországban rendesen azt kérdik: „hány éves volt?“ Ausztriában: „Mi baja volt?“ Amerikában: „Vigye el ördöge, meghalt végre?“ Olaszhonban: „Meghalt végre?“ Oroszországban: „Most már meghalt, nem kell dolgoznia többé.“ Hollandiában: „Mennyi pénz maradt utána?“ Angolországban: „Biztositva volt élete?“

— **Hol van a 3000 frt?** Egy katymazi, bácsmegyei gazda azon gondolkozott, hova rejthetné el legbiztosabban 3000 frtocskáját bankókban, arról még az anyjuk se tudjon semmit? Hova máshová, mint a felesége ágyában levő szalmazsákban. Nejehonn nem léte alkalmával be is varta szépen a 3000 frtot, s megnyugodott szivvel gondolt most már biztosságban levő pénzére. Azonban — oh fátum! — egy napon a férj távolléte alatt jónak látta az asszony kissé befüteni; mely műtéthez legjobbnak gondolta az ágyában lévő szalmazsák tartalmát. Be is fütött vele hamarosan s mire a férj hazatért, már jó meleg szoba várt reá. Épen a szobát söpörgette az asszony, midőn a férj belépett, ki látva az ágyban lévő üres szalmazsákot, rögtön kereszgélni kezdett, de hiába; mert a 3000 forint már rég elhamvadt. Nejére akart rohanni baltával, de mielőtt azt tehette volna, ép azon percben szélhüdés érte rögtön s meghalt.

— **Méregkeverő leány**. Zsiva András csernagyházai legeny már jó idő óta észrevette, hogy kedvese Unipa Mária hütlen lett hozzá. A napokban ezért keserü szemrehányásokkal illette. A leány ekkor estére meghivta a legényt magához és meg is vendégelte. Pálinkával kinálta meg, de a legény észrevette, hogy hütlen kedvese mérget akar keverni italába. Azonnal eltávozott és jelentést tett a hatóságnál, s a meg leányt nyomban letartoztatta. A pálinkát további eljárás végett átszolgáltatták az illetékes hatóságnak.

— **Györben** e hó 13-án végezték ki Bindics Vendel négyszeres rablógyilkost, ki a mult farsangon Fenes Erasmus családját kegyetlenül meggyilkolta Lipóton. Ez év már e 11-én este ugyanis fejsze és vésővel fölfegyverkezve megjelent Feneséknél, midőn az ablakon átlátta, hogy a férj s a legidősb fiu nincs hon, belépett a szobába. A gyermekek már az ágyban feküdtek s az asszony is feküdni készült; Bindics valami ürügy alatt beszédbe ereszkedett s kikisértette magát az asszonnyal a konyhába, hol a szerencsétlent néhány fejszecsapással agyonütötte, azután berohant a szobába s először a 10 éves kis Erazmust, azután a 4 éves kis Brigittát s a 14 éves Klárát állatias kegyetlenséggel megölte, fejöket összevissza zuzta, a 10 éves kis fiut pedig, miután még vonaglott, az ágyból a szoba közepére vonszolta s ott a földön összevagdalta. Azután a nála lévő vésővel a ládafiókot feszitette fel, melyből 150 frtot magához véve, a hullákon át menekült. — A borzasztó tett elkövetésére pénzvágy ösztönözte.

Rövid hirek.

— **Csanyon** a gyermekek között toroklob ütött ki, mely nagyobb számban szedi áldozatait. Az iskolaszék az iskolák bezárását rendelte el.

— **Kunszentmárton** városa a szajol-kunszentmártoni vasut kiépitésére 160 000 frtos kölcsönt vett föl, mely határozat Jásznagykunszolnok megye f. hó 5-én tartott közgyülésén jóvá is hagyatott.

— **Borzasztó szerencsétlenség**. A ronkfieldi kőszénbányában az utóbbi napokban robbanás történt. A bányában dolgozó 110 munkás közül eddig csak hatot sikerült megtalálni.

— **Szomoru tragédia**. Kolozsváron Fazekas János állami tanitóképezdei tanár derék neje a Szamos hullámaiba ölte magát. Öt kis árva siratja a jó anya halálát, kit őrülési rohamban követt el a tettet.

— **Savanyu Jozsi** a hirhedt rablóvezér e hó 5-én Veszprémmegyében, a Zala-Apátihoz tartozó Keményfy féle pusztán összeütközött két pajtásával együtt három pandurral, s ezek közül egyet agyonlöttek a másik kettőt megsebesitették, azután megugrottak.

— **Kettős rablógyilkosság.** Esztergomban egy Sturm Lipotné nevü asszonyt szolgálójával együtt f. hó 10-én lakásán meggyilkolták. Az urnő keze összekötve és feje szétzuzva a szobában, a szolgáló pedig a konyhában feküdt szintén összezuzott fővel.

— **Erzsébet** királynénk egy idő óta gyöngélkedik, állapota azonban nem veszélyes.

— **Debrecenben** Szász József feleségének az a bogara támadt, hogy ezután ő fog kalapot viselni, mit hogy bebizonyitson, férjét egy temető melleti fára fölakasztotta. A gyilkos asszonyt azonban arra járt emberek elfogták.

— **Temesváron** egy nyolcz éves kis leány öngyilkossági kisérletet követett el. Vajon mi vihette még ez ártatlan bárányt e borzasztó lépésre?

— **A szegedi** királylátogatás alkalmából kitüntetettek között nov. 8-án osztotta ki Pálfi polgármester a rendjeleket.

— **Megölte gyermekét** egy Szluka Erzsébet nevü seregélyesi leány. A dolgot a községi bába jelentette be, ki észrevette a leány szülését, mit ez azonban titkolni akart. A gyilkos leány most börtönben ül.

— **Fogfájás** miatt akarta magát agyon lőni Kammer Sándor temesvári lakos, de az elsütött pisztoly szerencsétlenségére nem ölte meg s most ujra fogfájásban kell szenvednie.

— **Prágában** Uherr Márton őrmester forgópisztolyból háromszor lőtt kedvesére, Bevar Anna 15-éves varrónőre, kit életveszélyesen megsebesitett, azután pedig önmagát lőtte agyon.

— **Fiuméban** mult csütörtökön óriási felhőszakadás volt. A Fiumára, mely különben igen szerény kis folyócska, 10 perc alatt annyira megdagadt, hogy a közeli uteák raktárai, boltok és földszintes házak lettek telve vizzel. Emberélet is esett áldozatul.

— **Dobrán** egy cigány a gör. kel. templomot feltörte s több értékes tárgyat magával vitt. Vallomása szerint eddig 11 templomot tört fel s rabolt ki.

— **Félegyházán** Tarfányi Mihályt, ki földjén buza vetéssel foglalkozott, a honvédek céllövészet alkalmával meglőtték. A golyó jobb lábán a csizmán keresztül még a balt is érzékenyen megsértette.

— **Üzleti értesités.** Szentes, 1883. nov. 16-án A heti nagymennyiségü esőzés tönkre tette közlekedési utainkat, piaczi forgalmunknak mind addig vége, mig a jó Isten egy jó fagygyal nem könyörül rajtunk, mert elvagyunk zárva a világtól, az egyetlen egy hajó közlekedést sem használhatjuk, jól lehet hogy a széchényi ut megnyitásával már félév óta hitegetik a közönséget, hozzá még az ártéri hid is levan bontva, igy a jelenlegi természeti viszonyok miatt az ártéren keresztül a Tisza folyó csak nagy bajjal közelithető meg: piaczi gabnaüzletünk e szerint csak névleges. Buza ára minőség szerint 850 880 krig. Árpa köble 540 Kukoricza 6 frt. uj kukoricza 480 5 frt. Zab, Köles nincs. Hizottsertések kilóra, 46—48 kr levonva az élősulyban 45 kilos és 4% tolit párjánál.

— **Grimm Gusztáv** könyvkiadótól Budapesten megkaptuk a Toussaint-Langenscheidt-féle franczia levelek 4—5-ikát. E hasznos és gyakorlati vállalatot melegen ajánljuk mindazoknak, kik a franczia nyelvet aránylag könnyü módon akarják elsajátitani. Előfizetési ár a 40 levélből álló teljes műre 10 fr, 20 levélre 5 frt 50, 10 levélre 3 frt; egyes levelek 30 krjával kaphatók minden könyvkereskedésben.

— **Ujfalviné** — Bourdon Mária „Páristól Samarkandig“ cimü érdekfeszitő utazási művének ujabb 5 füzete jelent meg. (4—8) a Révai testvérek kiadásában Budapesten. Egyes füzet ára 30 kr. Ajánljuk olvasóink figyelmébe.

— **KIVONAT**. Szentes város hiresztelési könyvéből november 9-éről: — Az Oblatt házban egy kis lakás és egy kis bolt azonal kiadó. — Mikec Lajosnak, eperjesi 10 hold földje eladó, vagy 3 évre haszonbérbe kiadó, lakása IV. t. 600. sz. alatt. — Sarkadi Nagy Zsigmond I. t. 57. sz. ai. lakosnak. saját termésü bora van akószámra eladó. — Molnár Mária IV. t. 90. sz. ai. lakosnak, nagynyomási egy első osztályu, és a hétház alatti II-od osztályu földje eladó. — Soósi Mihálynak a hékédi szőlőbe bognárnak való szilfái és gyümölcs tüzi fája van ölszámra eladó. Értekezhetni lehet Varga Imrével I. tized 21. sz. a. — Sajó Sándor tanitónak a nagyhegyi szőllőben 3 hold földje dinnye alá kiadó. — Vecseri János I t. 354. sz háza eladó.

Serkédy József

férfi-szabó Szentesen,

I. t. kisposta-utca 426. sz. a.

tisztelettel értesiti a n. é. **közönséget, hogy**

férfiszabó-üzletét

saját házában megnyitotta Készit legfinomabb öltözeteket — ***5, 6* és *7 frtért***

felelősség mellett gyorsan és izlésesen.

A t. közönség minél számosabb megrendeléseit tisztelettel kéri.

Árlejtési hirdetmény.

Csongrád megye közig. bizottsága f. évi szept. hó 12-én 726 sz a. hozott végzésével a hódmezővásárhely-szegedi utvonalon a Tisza baloldali árterében az algyői révkompnál épitendő hid helyreállitását 26270 frt. 36 krral engedélyezvén, ezen épitkezés kivitelének biztositása céljából az 1883. évi **december hó 10.** napján d. e. 10 órára a Csongrádmegyei államépitészeti hivatal helyiségében — (Szegeden, közlekedési palota) zártajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni kivánók felhivatnak, hogy a jelzett munkálat elvállalására vonatkozó, s a vállalati költség után számitandó 10% bánatpénzzel s 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatokat a kitüzött nap d. e. 10 órájáig nevezett hivatalnál annyival inkább nyujtsák be, mivel a kisőbben beérkezett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A jelzett munkálatra vonatkozó terv, előméret, költségvetés, műleirás, általános és részletes feltételek a rendes hivatalos órákban az államépitészeti hivatalnál bármikor megtekinthetők.

Csongrádmegyei m kir. államépitészeti hivatal.

Árlejtési hirdetmény.

Az alsó kurcatoroki töltés átvágás betömése

folyó hó 19-én d. 3 órakor

a szentesi kormánybiztosság központi irodájában tartandó nyilvános árlejtés utján vállalkozónak fog kiadatni.

Ezen földmunkálat dijja körülbelől 800 1000 frtra rughat; s vállalkozók kötelesek lesznek az árlejtés alkalmával 50 forint bánatpénzt letenni.

HIRDETÉSEK.

Fönyeremény eset leg 500.000 mark! *SZERENCSE ÉRTESITÉS!* **A nyereményt az állam biztositja.**

Meghivás a Hamburg állam által biztositott **nagy pénzsorsjátékban** való részvételre, melyben

9 millio 620,100 markot

okvetlen nyerni kell.

Ezen kedvező pénzsorsjáték nyereményei, melyek tervszerüleg csak 100000 sorsjegyből állanak, a következők, ugymint

Fönyeremény esetleg 500,000 mark, továbbá

1 dij 300000 mark	5 nyeremény 20000 m	60 nyeremény	200 m
1 nyeremény 200000 mark	3 nyeremény 15000 m	63 nyeremény	150 m
2 nyeremény 100000 mark	26 nyeremény 10000 m	29020 nyeremény	145 m
1 nyeremény 90000 mark	56 nyeremény 5000 m	3450 nyeremény	124 m
1 nyeremény 80000 mark	106 nyeremény 3000 m	90 nyeremény	100 m
2 nyeremény 70000 mark	253 nyeremény 2000 m	3950 nyeremény	94 m
1 nyeremény 60000 mark	6 nyeremény 1500 m	3950 nyeremény	67 m
2 nyeremény 50000 mark	515 nyeremény 1000 m	3950 nyeremény	40 m
1 nyeremény 30000 mark	1036 nyeremény 500 m	3950 nyeremény	20 m

összesen **50,500** nyeremény, melyek rövid néhány hó alatt 7 szakaszban kihuzatnak. Az **első nyereményhuzás hivatalosan** állapi tatott meg.

Egy eredeti egész sorsjegy ára csak 3 frt 50 kr o é.
Egy eredeti fél sorsjegy ára csak 1 frt 75 kr o é.
Egy eredeti negyed sorsjegy ára csak 88 kr o é.

Ezen az állam által biztositott igérvényeket az összeg előleges beküldése után a legtávolabb eső vidékre is megküldöm.

Ezen eredeti sorsjegyek mellé minden résztvevő kap tőlem az állam pecsétjével ellátott eredeti játéktervezetet s a hivatalosan megejtett huzás után a jegyzék azonnal megküldetik

A nyeremények kifizetése és megküldése

a legszigorubb titoktartás mellett általam mindenkor pontosan eszközöltetnek.

A megrendelés legcélszerübben postautalvány vagy ajánlott levélben teheto s a huzás előtt, tehát legkésőbb **NOVEMBER 21-ig** beküldeni

Heckscher Sámuel senr.

bank- és váltóüzlete HAMBURG.

KRONDORFI
Savanyu-Kút
„STEFANIA
Koronaherczegnő
forrás.“
Trieszt 1882
arany érem.

Szénsavdus természetes égvényes asztali viz, hathatósnak bizonyult a légzési szervek s gyomorbántalmainál.

Kutvállalat:

Kahl és Társa

Krondorfban, Carlsbad mellett.

Főraktár Szentesen: Gunst Lipót urnál. 9—10

Megbizható ügynökök

kerestetnek előnyös föltételek mellett egy nagy **hamburgi kávékereskedéshez.** Ügynökökül nők is elfogadtatnak.

Ajánlatok: „*T. 763.*“ RUDOLF MOSSE Wien, Seilerstrassa 2. cimzendők.

BERLIN. HOFF JÁNOS SZ. PÉTERVÁR.

cs. kir. malátakivonat gyáros Bécsben

Hoff János
maláta kivonata s
egészségi söre.

Általános elgyengülés, mell és gyomorbajok, sorvadás, vérszegénység, az altesti szervek rendetlen működése ellen. Leghathatósabb szer lábadozóknak. 1 üveg ára 60 kr.

Hoff János
malátakivat mell-
cukorkák.

Köhögés, reketség, nyálkásság ellen. Gyakori utánzás végett tessék a kék csomagolás s a valódi Malátakivonat cukorkák védjegyére (a feltaláló arcképe) nézni. Ára 60, 30, 15, 15 kr

Aki a segélyt komolyan keresi, az megtalálja! Hol már semmi sem használt, ott az első s csak egyedül valódi 59-szer kitüntetett Hoff János-féle maláta gyógytápszerek, százezreket, kiket már föladtak, — segélyt és gyógyulást eszközöltek s a szenvedőnek az életet és egészséget visszaadták.

A felgyógyultak saját szavai.

HOFF JÁNOS

urnak, cs kir tanácsos, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa, magas porosz és német rendek lovagja. **Bécs. Gyár: Grabenhof, Bräunerstrasse 2. Iroda és gyári raktár: Graben, Bräunerstrasse 8.**

2 ***Gyógyjelentés.*** 3—7

Antwerpen, 1883 sept 12

Tisztelt uram! Ide mellékelve küldök 10 frankot, kérve érte öszpontositott malátakivonatot küldeni. — A Hoff János-féle maláta egészségi sört már 6 év óta iszom, ezt Amsterdamból rendelem — Szavakkal nem irhatom le, hogy önnek gyártmányai családomban mily áldásdus sikert szült. En és fiam gyomorbajban szenvedtünk, sem étvágyunk nem volt, sem aludni nem tudtunk Leányom ideges és sápkóros volt. Az ön élet- és egészségi balzsama — igy hivjuk az ön maláta kivonatát — egészen meggyógyitott bennünket. Mily találóan mondá a nagyrabecsült Hohenzollern Antal herceg ő k. f. az arany érdemkereszt adományozásakor leiratában; „Senkire sem alkalmazható jobban a bene merenti, mint önre.“ A dán király ő felsége szinte mondá; ő a Hoff János-féle malátakivonat gyógyhatását saját magán és családján tapasztalá. Olvastam önnek hirdetményeit és én és családom imádkozunk az emberiség javára önnek hosszas életeért a megváltó imánkat meghallgatja. Tiszteletem kifejezése mellett vagyok örökké hálás tisztelője Von Westphal, őrnagy, jelenleg a „Bécs“ szállodában.

Bécsi hivatalos gyògyjelentés.

A HOFF JÁNOS-féle maláta kivonati egészségi söre és maláta chocoládéja az itteni katonai kórházban használatba vétettek és gyógyerejökben kitünőnek bizonyultak. Bécs, 1878 dec 12-én.

Dr. LOEFF, főorvos,
Dr. PORIAS orvos

Árak: Malátakivonati egészségi sör 1 palack 60 kr 11 palack 9 frt, 28 palack 15 frt 58 palack 30 frt, ½ kilo maláta chocoládé I 2 frt 40 kr, ¼ kilo 1 frt 30 kr, II ½ kilo 1 frt 60 kr, ¼ kilo 90 kr, III ½ kilo 1 fr., ¼ kilo 60 kr. Malátacukorkák 1 zacskó 60, 30 és 15 kr, — maláta kivonat 1 üvegese 1 frt, kisebb 60, — gyermek tápmaláta liszt 1 frt, két frt értéken alól semmi sem küldetik. Az első, valódi nyálka oldó, HOFF JÁNOS-féle mell- maláta cukorkák kék papirban vannak

Főraktár Szentesen:

PODHRADSZKY FERENC ur gyógyszertárában Kapható továbbá az ország valamennyi gyógyszertáraiban.

Páris | London | Budapest | Grác | Hamburg | New-York

Legfinomabb minöségü, igen kellemes erös izlésü

CUBA-KÁVÉT

4¾ kilos csomagokban kilogrammonként

1 frt 85 krjával,

hasonlókép

friss szedésü, legfinomabb idei gyümölcsöt, mint

naranesot (40—40 db.)
citromot (30—50 db.)

kosarankint 1 frt 90 krajcárjával vám és bérmentesen szállit

J. KIRCHHÖFER

Triesztben.

BROGLE JÒZSEF

gép- és rostalemez gyára, külső váci-ut,

BUDAPESTEN. 2—20

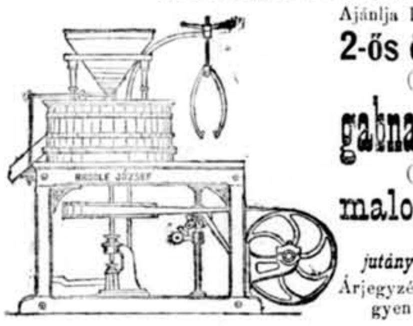

Ajánlja legjobb szerkezetü

2-ős őrlőmalmait

(szijhajtásra)

gabnatisztitó gépeit

(koptatóhoz)

malom triörjeit

stb.

jutányos árak mellett.

Árjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve.

Hirdetés.

A magyar országos reform. egyházi közalapnak az egyházi törvény 219. 220. 221. és 222. §§-ai alapján, részint önkéntes ajánlás, részint kirovás utján összeállitott adózókönyve az egyháztanács által elkészittetvén, — az a conventi rendszabályok 6. §.a értelmében **f. hó 19-től ugyanezen hó 26-ig** az egyház tanácstermében reggel 8—12-ig, d. u. 2—4 óráig kitéve lesz. Felhivatnak azért az egyház község tagjai, miszerint abban foglalt kirovásaikat, vagy ajánlataikat az egyháztanács által eszközölt módositásait saját érdekük szempontjából megtekintve, netaláni felszólamlásaikat a jelzett idő belől a gondnoki hivatalnál annyival is inkább adják be, mivel a későbben érkező felszólamlások figyelembe vétetni nem fognak.

Szentesen, 1883. november hó 17.

Az egyháztanács nevében:

Filó János m. k.
ref lelkész.

Kristó-Nagy István m.k.
gondnok.

Gyors és biztos segély **gyomorbajok és következményei ellen.** 2—10

Az egészség megtartása

kizárólagosan a **jó emésztés előmozditásán** és **megtartásán alapszik,** mivel ez az alapja a **egészségnek, a testi** és **szellemi jólétnek.**

A legismertebb háziszer az emésztés előmozditására nézve az évek óta ismert s kedvelt cs. kir. szabad.

gyomorerősitő likőr.

Ez a legjobb, gyógyhatású füvekből gondosan készitve, különösen és kitünően használtatik mindennemű emésztési nehézségeknél, [illegible] étvágyhiány, puffadás, [illegible] és gyomorfájdalmaknál, gyomorgörcs és nyálkásságnál, föleleveníti az emésztés működését és tiszta és egészséges vért alkot.

Ezen kitűnő hatás következtében biztos háziszerré vált és általános elterjedtségnek örvend.

1 üveg ára 1 frt 60 kr.

Ezer és ezer elismerő nyilatkozat érkezett, melyek megtekinthetők. Bérmentett levelek alapján szétküldetik utánvét mellett.

Kapható **Szentesen:** ifj. SOOS IMRE, DOBRAY SÁNDOR uraknál, **Csongrádon** BOJNICER IZSÁK urnál, vagy a készitőnél

Kann Lipót likőrgyáros

BUDAPESTEN, váci körut 66. szám.

WIESE és TÁRSA

cs. kir. szabadalm pénzszekrénygyárosok

Bécs. BUDAPEST, Prága.

Fióküzlet: Budapest, sugárut 2. sz.
(Fonciére palota.)

ajánlják kitűnő gyártmányu tűzmentes

PÉNZSZEKRÉNYEIKET

házi pénztáraikat, másoló gépeiket és műlakatáikat

legnagyobb választékban és jutányos áron.

Kivánatra képes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.

NB. Minden kijátszatás kikerülése végett kérjük a tisztelt közönséget, miszerint czimünkre pontosan ügyelni és már több mint 20 év óta fennálló gyárunkat a hasonló hangzásu, sokkal fiatalabb **(Theodor Wiese & Co.)** czéggel össze nem téveszteni. 17—20

Mária-celli

gyomor-cseppek

jeles hatásu gyógyszer

a gyomor minden bántalmai ellen.

és fölülmulhatlan az étvágyhiány, gyomor-gyengeség, rosszagu lehelet, szelek, savanyu felbüfögés, kólika, gyomorhurut, gyomorégés, [illegible]képződés, tulsagos nyálkaképződés, sárgaság, undor és hányás, főfájás (ha az a gyomorból ered) gyomorgörcs, székszorulat, a gyomornak tulterheltsége étel és ital által, giliszta, lép és majbetegség, aranyeres bántalmak ellen.

Egy üveg ára használati utasitással 35 kr.

Kapható Szentesen VÁRADY LAJOS ur gyógyszertárában, valamint az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszertárában és kereskedésében. — Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben.

BRADY KÁROLY,

„őrangyalhoz“ cimzett gyógyszertárban 18—
Kremzierben, Morvaországban

FÜLOLAJ biztos szer a nem veleszületett siketség, nagyothallás, — fülrekedtség, fülhártya és fülfolyások ellen. — **Eredeti** minőségben — használati utasitással együtt kapható 2 forint 40 krért a „**Jó Pásztor**“-hoz czimzett gyógyszertárban

BÉCSBEN

Praterstrasse 40.

Tégla eladás!

A városi téglatelepen a kongós tégla ut épitéséből fennmaradt mintegy **egy**

MILLIO

legjobb minőségü tégla eladó.

Utalványok „Rambovszky szállodában“ a kongó tégla utépitése művezetőségénél válthatók.

Gissfeld Imre,
0—0 művezető.

SZENTESEN, 1883. NYOMATJA és KIADJA SIMA FERENCZ.